

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege privind fondurile de investiții

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de Lege privind fondurile de investiții (în continuare - proiect de Lege) a fost elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), cu asistența partenerilor de dezvoltare. În conformitate cu prevederile pct.45 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul de lege este promovat de Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de Lege privind fondurile de investiții a fost elaborat în vederea consolidării cadrului normativ aferent activității organismelor de plasament colectiv și a societăților de administrare a investițiilor, în contextul angajamentelor de aliniere a cadrului normativ în domeniul piețelor financiare la acquis-ul Uniunii Europene (UE), și anume: - Directiva 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (reformare), inclusiv cu modificările operate prin Directiva 2024/927/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 martie 2024 de modificare a Directivelor 2011/61/UE și 2009/65/CE în ceea ce privește dispozițiile privind delegarea, administrarea riscului de lichiditate, raportarea în scopuri de supraveghere, furnizarea de servicii de depozitar și de custodie și acordarea de împrumuturi de către fondurile de investiții alternative; - Directiva 2010/43/UE a Comisiei din 1 iulie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele organizatorice, conflictele de interese, regulile de conduită, administrarea riscului și conținutul acordului dintre depozitar și societatea de administrare; - Directiva 2010/44/UE a Comisiei din 1 iulie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește anumite dispoziții referitoare la fuziunile fondurilor, structurile de tip master-feeder și procedura de notificare; - Directiva 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind administratorii fondurilor de investiții alternative, inclusiv cu modificările operate prin Directiva 2024/927/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 martie 2024 de modificare a Directivelor 2011/61/UE și 2009/65/CE în ceea ce privește dispozițiile privind delegarea, administrarea riscului de lichiditate, raportarea în scopuri de supraveghere, furnizarea de servicii de depozitar și de custodie și acordarea de împrumuturi de către fondurile de investiții alternative; - Regulamentul delegat (UE) nr. 694/2014 al Comisiei din 17 decembrie 2013 de completare a Directivei 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care stabilesc tipurile de administratori ai fondurilor de investiții alternative. De asemenea, proiectul de Lege vine să realizeze acțiunile nr. 106, 107 și 108 prevăzute în Anexa A a Capitolului 9 „Servicii financiare”, Cluster-ul 2 „Piața internă” din Programul național de aderare a Republicii Moldova la UE pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025 (PNA 2025-2029), cu termen de realizare – decembrie 2026.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
A. În privința reglementărilor din Directiva 2009/65/CE (UCITS) și actele conexe ale UE: Cadrul juridic care reglementează în prezent activitatea organismelor de plasament

colectiv în valori mobiliare (OPCVM) din Republica Moldova este stabilit, în principal, prin Capitolul V al Legii nr.171/2012 privind piața de capital (în continuare - Legea nr.171/2012), care reglementează constituirea, avizarea și funcționarea fondurilor de investiții și a societăților de administrare fiduciară a investițiilor, regimul juridic al titlurilor de participare, precum și activitatea depozitarilor activelor acestora. Actul normativ menționat stabilește, totodată, atribuțiile CNPF, în calitate de autoritate competentă responsabilă de reglementarea, autorizarea/avizarea și supravegherea participanților la piața organismelor de plasament colectiv.

Cu toate acestea, cadrul național a fost elaborat în baza modelului european anterior reformelor introduse prin Directiva 2014/91/UE (UCITS V), prin actele delegate de punere în aplicare ale Directivei 2009/65/CE (în special Directiva 2010/43/UE și Directiva 2010/44/UE) și prin reglementările europene ulterioare în materie. Directiva 2009/65/CE a fost adoptată în vederea coordonării legislațiilor naționale ale statelor membre cu privire la organismele de plasament colectiv în valori mobiliare, în vederea instituirii unor reguli armonizate privind autorizarea/avizare, organizarea și supravegherea acestora și pentru a permite, prin mecanismul pașaportului european, distribuirea liberă a titlurilor de participare ale OPCVM-urilor pe întreg teritoriul Uniunii Europene.

Funcționarea acestui mecanism presupune existența unui cadru normativ uniform și echivalent în toate jurisdicțiile, în special în ceea ce privește cerințele organizatorice și prudențiale aplicabile societăților de administrare a OPCVM (SAI a OPCVM), regimul depozitarilor, regulile privind politica de investiții și diversificarea portofoliului, transparența față de investitori și competențele autorităților de supraveghere. În lipsa unor reguli armonizate, diferențele dintre reglementările naționale conduc la fragmentarea regimului de protecție a investitorilor și la limitarea integrării pieței moldovenești a fondurilor de investiții în piața internă a serviciilor financiare a UE.

Analiza cadrului normativ existent evidențiază existența unor deficiențe și lacune normative, dintre care cele mai relevante sunt următoarele:

- a) regimul depozitarului OPCVM – Legea nr.171/2012 reglementează doar parțial regimul juridic al depozitarului activelor OPCVM. În particular, cadrul normativ actual nu transpune cerințele detaliate ale Directivei 2009/65/CE (astfel cum a fost modificată) privind atribuțiile depozitarului în materie de păstrare în siguranță a activelor și de monitorizare a fluxurilor de numerar, condițiile pentru delegarea funcțiilor de custodie către terți și răspunderea depozitarului pentru pierderea instrumentelor financiare aflate în custodie sau în custodia unui delegat, regim care, potrivit cadrului european, nu poate fi exclus sau limitat prin acord;
- b) informațiile-cheie destinate investitorilor și prospectul OPCVM – cadrul normativ național conține un regim de prospect simplificat care nu reflectă pe deplin cerințele privind documentul cu informații-cheie destinate investitorilor. Acest document, redactat într-un format standardizat și concis, este esențial pentru asigurarea unei informări comparabile și inteligibile a investitorilor de retail, în special în contextul distribuției transfrontaliere a titlurilor de participare;
- c) structurile de tip master-feeder – legislația națională nu reglementează integral, în prezent, structurile de tip master-feeder, prin care un OPCVM (feeder) plasează cel puțin 85 % din activele sale într-un alt OPCVM (master). Aceste structuri permit optimizarea costurilor de administrare și diversificarea ofertei de produse de investiții, fiind însoțite de cerințe specifice privind aprobarea autorității competente, conținutul informațiilor furnizate investitorilor, obligațiile depozitarilor și ale auditorilor, etc;
- d) fuziunile transfrontaliere și naționale ale OPCVM-urilor – cadrul normativ existent nu cuprinde un regim juridic complet privind fuziunile între OPCVM-uri, astfel cum acestea sunt reglementate în Directiva 2009/65/CE și prin Directiva 2010/44/UE. În particular, lipsesc dispozițiile referitoare la procedura de avizare a fuziunii de către autoritatea competentă, la conținutul proiectului de fuziune, la informarea adecvată a deținătorilor de titluri de participare și la efectele fuziunii asupra acestora;

e) distribuirea transfrontalieră a titlurilor de participare – legislația națională nu instituie o procedură de notificare aliniată la mecanismul european prevăzut la art.91-96 din Directiva 2009/65/CE, care reglementează distribuirea titlurilor de participare ale unui OPCVM autorizat într-un stat membru pe teritoriul altui stat membru. Lipsa unui asemenea mecanism limitează posibilitatea OPCVM-urilor naționale de a beneficia, după aderarea Republicii Moldova la UE, de regimul de pașaport pentru distribuirea titlurilor de participare în alte state membre, precum și posibilitatea distribuirii pe piața națională a titlurilor de participare emise de OPCVM-uri din alte state membre;

f) cerințele organizatorice și politica de remunerare a SAI a OPCVM – cadrul normativ actual nu transpune integral cerințele detaliate ale Directivei 2010/43/UE privind cerințele organizatorice, conflictele de interese, regulile de conduită, administrarea riscului și conținutul acordului dintre depozitar și societatea de administrare, precum și pe cele introduse prin Directiva 2014/91/UE referitoare la politica și practicile de remunerare a personalului ale cărui activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al OPCVM-urilor administrate;

g) regimul sancționator – cadrul național nu reflectă integral nivelul de armonizare a sancțiunilor administrative introdus prin Directiva 2014/91/UE, care impune statelor membre instituirea unor sancțiuni eficace, proporționale și cu efect de descurajare pentru o listă armonizată de încălcări, precum și criterii uniforme pentru aplicarea acestora și pentru publicarea deciziilor de sancționare.

În acest context, transpunerea Directivei 2009/65/CE și a actelor delegate conexe (în special Directiva 2010/44/UE) este necesară pentru asigurarea alinierii cadrului juridic național la standardele europene în materia organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, consolidarea protecției investitorilor de retail și pregătirea integrării pieței naționale a fondurilor de investiții în arhitectura pieței interne a UE

De asemenea, nivelul actual de reglementare nu reflectă pe deplin cerințele privind cooperarea instituțională și schimbul de informații între autoritățile de supraveghere, mecanisme care au dobândit o importanță sporită în contextul interconectării infrastructurilor de piață și al intensificării fluxurilor transfrontaliere de capital. Consolidarea cadrului juridic în acest domeniu este necesară pentru asigurarea unei supravegheri eficiente și pentru facilitarea cooperării cu autoritățile competente din alte jurisdicții.

B. În privința reglementărilor din Directiva 2011/61/UE (AIFMD), Regulamentul delegat (UE) nr.694/2014 și Directiva (UE) 2024/927 (AIFMD II):

Cadrul juridic privind activitatea organismelor de plasament colectiv alternative (denumite anterior FIA) este stabilit, în prezent, prin Legea nr.2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative. Acest act reglementează constituirea, avizarea, funcționarea și supravegherea organismelor de plasament colectiv alternative din Republica Moldova, precum și activitatea societăților de administrare a investițiilor.

Legea nr.2/2020 a fost elaborată în scopul transunerii parțiale Directivei 2011/61/UE (AIFMD), însă nu transpune integral și sistematic regimul juridic al societăților de administrare a investițiilor. AIFMD a fost adoptată în instituirii unui cadru armonizat de supraveghere a sectorului fondurilor alternative de investiții, în vederea prevenirii acumulării riscurilor sistemice generate de aceste entități.

Directiva 2011/61/UE instituie un regim cuprinzător axat pe societățile de administrare a investițiilor, care cuprinde cerințe armonizate privind autorizarea, condițiile de funcționare, fondurile proprii, regulile de conduită, administrarea riscurilor și a lichidității, gestionarea conflictelor de interese, politica de remunerare, transparența față de investitori și autoritățile competente, regimul depozitarului fondurilor de investiții alternative (FIA), regimul delegării funcțiilor și mecanismele de pașaport pentru administrarea și distribuirea transfrontalieră a FIA. Regulamentul delegat (UE) nr.694/2014 completează acest cadru prin stabilirea

criteriilor de clasificare a AFIA în funcție de tipul fondurilor administrate.

Directiva (UE) 2024/927 (AIFMD II), adoptată la 13 martie 2024 și care a intrat în vigoare la 15 aprilie 2024, modifică Directiva 2011/61/UE și Directiva 2009/65/CE, introducând cerințe noi cu privire la:

- delegarea funcțiilor de către AFIA, inclusiv prin extinderea cerințelor în materie de notificare a delegării și de supraveghere a lanțului de delegare;
- administrarea riscului de lichiditate al fondurilor deschise (open-ended), prin instituirea unui set armonizat de instrumente de gestionare a lichidității pe care SAFIA și SAI a OPCVM trebuie să le aibă la dispoziție și să le poată activa în condițiile prevăzute de lege;
- raportarea în scopuri de supraveghere către autoritățile competente, în vederea consolidării capacității acestora de a monitoriza activitățile fondurilor de investiții și de a identifica riscurile sistemice;
- furnizarea de servicii de depozitar și de custodie, inclusiv în context transfrontalier;
- acordarea de împrumuturi de către fondurile de investiții alternative, prin instituirea unui regim juridic specific aplicabil FIA care acordă împrumuturi, FIA cu efect de levier și împrumuturilor din partea asociaților (shareholder loans).

Analiza cadrului normativ existent evidențiază existența unor deficiențe și lacune normative semnificative, dintre care cele mai relevante sunt următoarele:

- a) regimul de autorizare al SAFIA și derogările – cadrul normativ existent nu transpune integral n regim de autorizare al SAFIA, aliniat la cerințele armonizate ale art.6-11 din Directiva 2011/61/UE, și nu prevede regimul de derogare pentru SAFIA „sub-prag” (sub-threshold AIFM), reglementat la art.3 din directivă, aplicabil SAFIA care administrează portofolii de FIA cu o valoare totală sub anumite plafoane;
- b) cerințele organizatorice și prudențiale ale SAFIA – legislația națională nu transpune integral cerințele organizatorice detaliate, în special cele referitoare la administrarea riscurilor, administrarea lichidităților, gestionarea conflictelor de interese, politica de remunerare a personalului ale cărui activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al fondurilor administrate, precum și cerințele specifice privind brokerul principal (prime broker);
- c) depozitarul FIA – cadrul actual nu reglementează în mod complet regimul depozitarului FIA, inclusiv condițiile pentru desemnarea depozitarului în funcție de jurisdicția FIA, atribuțiile depozitarului în materie de păstrare în siguranță a activelor, condițiile pentru delegarea funcțiilor de custodie către terți (inclusiv către entități situate în state terțe) și răspunderea depozitarului pentru pierderea instrumentelor financiare aflate în custodie;
- d) delegarea funcțiilor – legislația națională nu instituie un regim juridic complet privind delegarea funcțiilor de către SAFIA, conform art.20 din AIFMD (astfel cum a fost modificat prin AIFMD II), inclusiv cerințele privind notificarea prealabilă a CNPF, motivarea delegării, supravegherea continuă a delegatului și prevenirea situațiilor în care SAFIA devine o entitate „cutie poștală” (letter-box entity) prin delegarea unei părți excesive a funcțiilor sale către terți;
- e) instrumentele de administrare a lichidității – cadrul actual nu prevede setul armonizat de instrumente de gestionare a lichidității (liquidity management tools) introdus prin AIFMD II, aplicabil FIA și OPCVM de tip deschis, instrumente care includ, după caz, suspendarea răscumpărărilor, mecanisme de tip swing pricing, redemption gates, side pockets, anti-dilution levies și alte mecanisme similare;
- f) FIA care acordă împrumuturi – cadrul național nu reglementează regimul juridic specific aplicabil fondurilor de investiții alternative care acordă împrumuturi (loan-originating AIFs), regim instituit prin AIFMD II și care cuprinde cerințe armonizate privind diversificarea portofoliului, limitarea expunerii față de un singur debitor, regulile aplicabile împrumuturilor acordate persoanelor cu legături strânse cu AFIA și restricțiile aplicabile structurilor originate-to-distribute;

g) transparența și raportarea către autoritățile competente și către investitori – cadrul actual nu cuprinde un set complet de obligații de transparență față de investitori (informații pre-contractuale, rapoarte anuale, informări periodice privind lichiditatea, profilul de risc, politica de investiții) și nici cerințe de raportare către CNPF aliniate la standardele europene, inclusiv în ceea ce privește expunerile, efectul de levier și pozițiile relevante pentru riscul sistemic;

h) regimul transfrontalier – legislația națională nu reglementează mecanismul european de pașaportizare a SAFIA pentru administrarea transfrontalieră a FIA și pentru distribuirea transfrontalieră a titlurilor de participare ale FIA către investitorii profesionali, regim instituit la art.32-33 din Directiva 2011/61/UE, și nici regimul de precomercializare (pre-marketing) introdus prin Directiva (UE) 2019/1160.

În acest context, transpunerea integrală a Directivei 2011/61/UE, a Regulamentului delegat (UE) nr.694/2014 și a Directivei (UE) 2024/927 este necesară pentru instituirea unui cadru juridic modern și coerent privind administratorii fondurilor de investiții alternative și fondurile administrate de aceștia, în vederea consolidării integrității pieței, a protecției investitorilor și a capacității CNPF de a supraveghea sectorul fondurilor alternative.

C. În privința reglementărilor din Directiva 2010/43/UE și Directiva 2010/44/UE:

Directiva 2010/43/UE și Directiva 2010/44/UE constituie acte delegate de punere în aplicare a Directivei 2009/65/CE, având ca obiect:

- în cazul Directivei 2010/43/UE - cerințele organizatorice aplicabile societăților de administrare a OPCVM, conflictele de interese, regulile de conduită, administrarea riscului și conținutul acordului dintre depozitar și societatea de administrare;
- în cazul Directivei 2010/44/UE - dispoziții specifice referitoare la fuziunile fondurilor, structurile de tip master-feeder și procedura de notificare a distribuirii transfrontaliere.

În prezent, cadrul normativ al Republicii Moldova nu cuprinde toate reglementările care să transpună în mod sistematic aceste cerințe. În lipsa unor astfel de reglementări, regimul juridic al SAI a OPCVM rămâne incomplet, în special în ceea ce privește cerințele de organizare internă, sistemele de control, administrarea riscurilor specifice OPCVM, conținutul acordului-cadru dintre depozitar și SAI și mecanismele de protecție a deținătorilor de titluri de participare în cadrul operațiunilor de fuziune și al structurilor de tip master-feeder.

În acest context, prezentul proiect de lege transpune parțial dispozițiile celor două directive de punere în aplicare, normele tehnice rămase fiind preconizate a fi transpuse prin actele normative ale CNPF emise în temeiul prezentei legi.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Lege are ca obiect instituirea unui cadru juridic modern, unitar și coerent privind constituirea, avizarea, funcționarea și supravegherea organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), a fondurilor de investiții alternative (FIA), precum și a societăților de administrare a investițiilor (SAI), în conformitate cu standardele și cerințele prevăzute de legislația Uniunii Europene.

În acest sens, proiectul de Lege transpune prevederile Directivei 2009/65/CE, Directivei 2011/61/UE, Regulamentului delegat (UE) nr.694/2014, precum și, parțial, ale Directivei 2010/43/UE și Directivei 2010/44/UE.

Proiectul de lege înlocuiește cadrul normativ instituit prin Capitolul V al Legii nr.171/2012 privind piața de capital și prin Legea nr.2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative, urmând a fi abrogate odată cu intrarea în vigoare a prezentei legi. Structura proiectului de lege reflectă, în principal, arhitectura cadrului de reglementare instituit la nivelul UE și este organizată pe șase titluri.

➤ Titlul I al proiectului de lege – Dispoziții generale – include 2 capitole:

- Capitolul I – Obiectul și noțiuni generale (art.1-2) – stabilește domeniul de reglementare al legii și definește noțiunile relevante. În particular, sunt preluate definițiile

esențiale ale Directivei 2009/65/CE și ale Directivei 2011/61/UE (astfel cum au fost modificate prin Directiva (UE) 2024/927), inclusiv noțiunile de OPCVM, FIA, SAI, AFIA, depozitar, capital al FIA, efect de levier, FIA care acordă împrumuturi, FIA cu efect de levier, broker principal, precomercializare, stat membru de origine, stat membru gazdă, stat membru de referință, structură master-feeder ș.a.;

- Capitolul II – Autorități competente (art.3-4) – desemnează CNPF în calitate de autoritate competentă pentru aplicarea prevederilor legii și ale actelor normative emise pentru executarea acesteia, stabilind competențele acesteia, mecanismele de cooperare cu Banca Națională a Moldovei (BNM) - în special în privința supravegherii depozitarilor activelor OPC care sunt instituții de credit și competențele suplimentare în materie de elaborare a actelor normative, autorizare și supraveghere.

➤ Titlul II – Societățile de administrare a investițiilor – include 3 capitole și constituie unul dintre titlurile centrale ale proiectului, întrucât instituie regimul juridic comun aplicabil ambelor categorii de societăți de administrare: societățile de administrare a OPCVM (SAI a OPCVM) și societățile de administrare a FIA (AFIA).

- Capitolul I – Constituirea și autorizarea (art.5-16) – este structurat pe trei secțiuni:

- Secțiunea 1 – Modul de constituire și activitățile desfășurate de SAI – stabilește dispozițiile generale privind constituirea SAI, precum și activitățile pe care le pot desfășura AFIA (art.6) și SAI a OPCVM (art.7), corespunzătoare anexei I la AIFMD și anexei II la UCITS;

- Secțiunea a 2-a – Autorizarea SAI – reglementează procedura de autorizare a SAFIA (art.8) și a SAI a OPCVM (art.9), temeiurile respingerii cererii (art.10), modificarea informațiilor furnizate (art.11), suspendarea și retragerea autorizației (art.12), consultările privind autorizarea (art.13) și încetarea administrării FIA (art.14);

- Secțiunea a 3-a – Derogări – reglementează regimul aplicabil SAFIA „sub-prag”, în condițiile prevăzute la art.3 din Directiva 2011/61/UE (art.15-16).

- Capitolul II – Cerințe prudențiale ale SAI (art.17-28) – stabilește cerințele aplicabile SAI și include cerințele de capital (art.17), regulile de conduită (art.18), cerințele organizaționale (art.19), regimul conflictelor de interese (art.20), administrarea riscurilor (art.21), administrarea lichidităților (art.22), instrumentele de administrare a lichidităților (art.23) – introduse prin AIFMD II, obligațiile de raportare ale SAI (art.24), regimul brokerului principal (art.25), delegarea funcțiilor SAI (art.26), politica de remunerare (art.27) și cerințele față de organele de conducere ale SAI (art.28);

- Capitolul III – Prestarea transfrontalieră de servicii de către SAI (art.29-61) – reglementează regimul transfrontalier al SAI a OPCVM (Secțiunea 1, art.29-43) și al SAFIA (Secțiunea a 2-a, art.44-61), incluzând libertatea de stabilire și libera prestare a serviciilor, mecanismele de cooperare în materie de supraveghere transfrontalieră, criteriile pentru determinarea statului membru de referință al unei SAFIA din afara UE și autorizarea SAFIA din afara UE pentru care Republica Moldova este stat membru de referință.

Aceste prevederi corespund, în principal, dispozițiilor Capitolelor II-V din Directiva 2011/61/UE, Capitolului III din Directiva 2009/65/CE și Directivei 2010/43/UE, fiind completate cu prevederile Directivei (UE) 2024/927 referitoare la administrarea riscului de lichiditate, raportarea în scopuri de supraveghere și delegarea funcțiilor.

Elementele de noutate, în raport cu Legea nr.171/2012 și Legea nr.2/2020, constau în principal în:

- 1) instituirea unui regim unificat de autorizare al societăților de administrare a investițiilor, cu un domeniu de aplicare clar delimitat în funcție de tipul de fonduri administrate (OPCVM sau FIA) și de valoarea activelor administrate (regim integral / regim de derogare pentru AFIA sub-prag);

- 2) introducerea instrumentelor de administrare a lichidității în conformitate cu Directiva (UE) 2024/927, ca set armonizat la dispoziția SAI pentru fondurile de tip deschis;

- 3) reglementarea detaliată a delegării funcțiilor SAI și a obligațiilor de notificare a CNPF, cu

excluderea expresă a structurilor de tip „cutie poștală”;

4) instituirea unei politici de remunerare aliniate la cerințele armonizate ale UCITS și AIFMD, aplicabilă personalului ale cărui activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al fondurilor administrate;

5) introducerea regimului de pașaportizare europeană (libertate de stabilire și liberă prestare a serviciilor), aplicabil la data aderării Republicii Moldova la UE, alături de un regim tranzitoriu de prestare transfrontalieră bazat pe acorduri de cooperare;

➤ Titlul III - Depozitarul - include 2 capitole:

• Capitolul I - Depozitarul OPCVM (art.62-67) – stabilește dispozițiile generale privind depozitarul (art.62), cerințele privind depozitarul OPCVM (art.63), atribuțiile și activitățile desfășurate de depozitar (art.64), delegarea funcțiilor de custodie (art.65), regimul conflictelor de interese (art.66) și răspunderea depozitarului OPCVM (art.67);

• Capitolul II - Depozitarul FIA (art.68-74) - stabilește regimul depozitarului FIA, inclusiv condițiile de desemnare în funcție de jurisdicția FIA (art.69), atribuțiile depozitarului FIA (art.70), delegarea funcțiilor (art.71), înlocuirea depozitarului (art.72), răspunderea depozitarului FIA (art.73) și răspunderea în cazul delegării către entități din state terțe (art.74).

Aceste dispoziții corespund prevederilor art.22-26 din Directiva 2009/65/CE (astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/91/UE), art.21 din Directiva 2011/61/UE (astfel cum a fost modificat prin Directiva (UE) 2024/927), precum și prevederilor relevante din Regulamentul delegat (UE) 2016/438 și Regulamentul delegat (UE) nr.231/2013.

Elementele de noutate, în raport cu legislația existentă, constau în principal în:

a) instituirea unui regim juridic complet privind răspunderea depozitarului pentru pierderea instrumentelor financiare aflate în custodia sa sau în custodia unui delegat, regim care, conform cadrului european, nu poate fi exclus sau limitat prin contract;

b) reglementarea detaliată a delegării funcțiilor de custodie, inclusiv condițiile aplicabile în cazul delegării către entități situate în state terțe și mecanismele de transfer al răspunderii prin contract scris, în condiții strict reglementate;

c) introducerea cerințelor specifice privind administrarea conflictelor de interese între depozitar, SAI și FIA/OPCVM, precum și regulile privind separarea funcțiilor.

➤ Titlul IV - Organisme de plasament colectiv – include 4 capitole și constituie titlul cu cel mai amplu conținut:

• Capitolul I - Organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (art.75-123) - este structurat pe 6 secțiuni:

- Secțiunea 1 - Modul de constituire și avizare OPCVM (art.75-85) - stabilește domeniul de aplicare, formele de constituire ale OPCVM (fonduri deschise de investiții și societăți de investiții constituite ca societăți pe acțiuni), procedura de avizare și suspendarea/retragerea avizului prealabil;

- Secțiunea a 2-a - Oferta publică de acțiuni sau de unități de fond (art.86-89) - reglementează prospectul de emisiune, informațiile-cheie destinate investitorilor și răscumpărarea titlurilor de participare;

- Secțiunea a 3-a - Cerințe prudențiale (art.90-102) - stabilește cerințele de capital, regulile privind investițiile OPCVM, limitele de investiții, derogările privind OPCVM-urile care reproduc un indice și OPCVM-urile care investesc în titluri emise sau garantate de autorități publice, administrarea riscurilor, cerințele de publicare a informațiilor și de raportare;

- Secțiunea a 4-a - Obligații generale ale OPCVM-urilor (art.103-106) - reglementează regimul împrumuturilor, interdicția de creditare și garantare, interdicția vânzărilor descoperite și regimul cheltuielilor;

- Secțiunea a 5-a - OPCVM de tip „master” și OPCVM de tip „feeder” (art.107-116) - instituie un cadru complet privind structurile master-feeder, inclusiv aprobarea prealabilă a investiției OPCVM feeder, obligațiile depozitarilor și ale auditorilor în structurile master-

feeder, transformarea OPCVM-urilor existente în OPCVM-uri de tip feeder și înlocuirea OPCVM-ului master;

- Secțiunea a 6-a - Distribuirea transfrontalieră a titlurilor de participare ale OPCVM-urilor (art.117-123) - instituie procedura armonizată de notificare pentru distribuirea titlurilor de participare ale unui OPCVM național pe teritoriul unui alt stat membru și pentru distribuirea în Republica Moldova a titlurilor OPCVM-urilor din alte state membre, în conformitate cu art.91-96 din Directiva 2009/65/CE.

- Capitolul II din Titlul IV - Fonduri alternative de investiții (art.124-181) - este structurat pe 5 secțiuni:

- Secțiunea 1 - Modul de constituire și avizare a FIA (art.124-136) - stabilește domeniul de aplicare, dispozițiile generale privind constituirea FIA, regimul FIA compartimentate, fondurile de investiții și societățile de investiții constituite ca FIA, precum și regimul FIA care acordă împrumuturi (loan-originating AIFs), introdus prin AIFMD II;

- Secțiunea a 2-a - Oferta de acțiuni sau de unități de fond (art.137-141) - reglementează oferta închisă (privată) și oferta publică, în funcție de tipologia investitorilor (profesioniști sau de retail);

- Secțiunea a 3-a - Cerințe prudențiale (art.142-152) - stabilește cerințele prudențiale aplicabile FIA, inclusiv în materie de diversificare a portofoliului, levier și răscumpărare;

- Secțiunea a 4-a - FIA care dobândesc controlul asupra unor societăți necotate și asupra unor emitenți (art.153-158) - transpune art.26-30 din Directiva 2011/61/UE, instituind obligații specifice de notificare, transparență și de prevenire a deconsolidării activelor (asset stripping);

- Secțiunea a 5-a - Distribuția și dobândirea titlurilor de participare ale FIA (art.159-178) - reglementează distribuirea titlurilor de participare ale FIA către investitorii profesioniști și, în condițiile prevăzute de lege, către investitorii de retail, precum și regimul precomercializării (pre-marketing), introdus prin Directiva (UE) 2019/1160.

- Capitolul III - Anumite categorii de OPC (art.179-183) - stabilește cadrul general aplicabil unor categorii speciale de OPC, urmând ca regimul detaliat al acestora (în special al fondurilor europene de investiții pe termen lung - ELTIF, fondurilor europene cu capital de risc - EuVECA, fondurilor europene de antreprenoriat social - EuSEF și fondurilor pe piața monetară - MMF) să fie reglementat prin actele normative ale CNPF emise în temeiul prezentei legi;

- Capitolul IV - Reorganizarea și dizolvarea (art.184-203) - instituie un cadru complet privind reorganizarea OPC, particularitățile reorganizării și dizolvării OPCVM de tip master și feeder, fuziunile naționale și transfrontaliere ale OPC, particularitățile reorganizării societăților de investiții pe acțiuni și în comandită, protecția deținătorilor de titluri de participare, informarea investitorilor, reorganizarea SAI și transmiterea OPC în cazul dizolvării SAI, precum și procedura de lichidare a OPC.

Aceste dispoziții corespund, în principal, prevederilor Directivei 2009/65/CE (Capitolele I-VII), Directivei 2011/61/UE (Capitolele I, IV, VI), Directivei 2010/44/UE și Directivei (UE) 2024/927 (în special în ceea ce privește FIA care acordă împrumuturi).

Elementele de noutate, în raport cu legislația existentă, constau în principal în:

a) instituirea unui regim complet de avizare a OPCVM și a FIA, inclusiv prin reglementarea formelor de constituire (fonduri deschise de investiții, societăți de investiții pe acțiuni, societăți de investiții în comandită) și a procedurilor de avizare a actelor constitutive și a regulilor fondului;

b) introducerea cerințelor armonizate privind documentul cu informații-cheie destinate investitorilor, conținutul prospectului OPCVM și a obligațiilor de informare a investitorilor;

c) instituirea limitelor de investiții și a regulilor de diversificare a portofoliului OPCVM, în conformitate cu art.50-57 din Directiva 2009/65/CE, inclusiv a derogărilor pentru OPCVM-urile care reproduc un indice și pentru OPCVM-urile care investesc în titluri emise de autorități publice;

- d) introducerea regimului structurilor master-feeder pentru OPCVM, inclusiv a procedurilor de aprobare prealabilă, a obligațiilor depozitarilor și auditorilor și a procedurilor de transformare;
- e) instituirea procedurii armonizate de notificare pentru distribuirea transfrontalieră a titlurilor de participare ale OPCVM-urilor, în vederea integrării pieței naționale a OPCVM-urilor în piața internă a UE după aderare;
- f) introducerea unui regim juridic distinct pentru FIA care acordă împrumuturi, în conformitate cu Directiva (UE) 2024/927, inclusiv prin instituirea unor cerințe specifice privind diversificarea portofoliului, expunerea față de un singur debitor și restricțiile aplicabile structurilor originate-to-distribute;
- g) instituirea regimului FIA care dobândesc controlul asupra unor societăți necotate și asupra unor emitenți, inclusiv a obligațiilor de notificare a autorităților competente, de informare a societății-țintă și a salariaților acesteia, precum și a regulilor de prevenire a dezmembrarea activelor (asset stripping);
- h) introducerea regimului precomercializării (pre-marketing) pentru AFIA, în conformitate cu Directiva (UE) 2019/1160, în vederea facilitării testării interesului investitorilor profesioniști înainte de stabilirea formală a fondului;
- i) reglementarea unui cadru complet privind reorganizarea, fuziunile (naționale și transfrontaliere) și lichidarea OPC, inclusiv a particularităților aplicabile structurilor master-feeder.

➤ Titlul V - Măsuri de supraveghere, sancțiuni, cooperare și alte cerințe - include 2 capitole:

- Capitolul I - Supraveghere, sancțiuni și alte cerințe (art.204-218) - reglementează competențele de supraveghere și sancționare ale CNPF, măsurile de supraveghere, faptele sancționabile, sancțiunile și măsurile sancționatoare, aplicarea sancțiunilor, constatarea încălcărilor și emiterea deciziilor, inspecțiile la fața locului, publicarea deciziilor, raportarea încălcărilor (whistleblowing), contestarea actelor CNPF, mecanismele extrajudiciare de soluționare a disputelor, secretul profesional al CNPF, relațiile cu auditorii, administrarea specială și prelucrarea datelor cu caracter personal;

- Capitolul II - Supravegherea transfrontalieră și cooperarea cu autorități străine (art.219-231) - reglementează obligația de cooperare a CNPF cu autoritățile competente din statele membre și cu ESMA, inclusiv în materie de supraveghere a SAI a OPCVM, supraveghere a SAFIA, schimbul de informații privind consecințele sistemice ale activității AFIA, refuzul de cooperare, soluționarea litigiilor între autorități, punerea la dispoziție a informațiilor în punctul unic de acces european (ESAP) și schimbul de informații cu țările terțe.

Aceste dispoziții corespund, în principal, prevederilor art.97-100 și art.108-114 din Directiva 2009/65/CE, prevederilor Capitolelor IX și X din Directiva 2011/61/UE.

Elementele de noutate, în raport cu Legea nr.171/2012 și Legea nr.2/2020, constau în principal în:

- a) alinierea regimului sancțiunilor la standardele europene, inclusiv prin extinderea listei faptelor sancționabile și introducerea unor sancțiuni administrative semnificative, eficace, proporționale și cu efect de descurajare;
- b) extinderea competențelor de supraveghere ale CNPF, inclusiv în ceea ce privește accesul la informații, efectuarea inspecțiilor la fața locului, suspendarea/retragerea autorizațiilor și măsurile de administrare specială;
- c) instituirea unor mecanisme formale de raportare a încălcărilor (whistleblowing) și a obligației entităților reglementate de a institui canale interne de raportare;
- d) consolidarea cadrului de cooperare a CNPF cu autoritățile competente din statele membre și cu ESMA, în vederea pregătirii integrării în mecanismele europene de supraveghere după aderarea Republicii Moldova la UE;
- e) punerea la dispoziție a informațiilor în punctul unic de acces european (ESAP), instituit

prin Regulamentul (UE) 2023/2859 și operaționalizat în domeniul fondurilor de investiții prin Directiva (UE) 2024/2994, în calitate de mecanism centralizat european de acces la informații financiare publicate de entități reglementate.

➤ Titlul VI - Dispoziții finale și tranzitorii (art.232-233) - stabilește cadrul privind intrarea în vigoare a legii, abrogarea prevederilor incompatibile din legislația existentă și mecanismele tranzitorii necesare pentru implementarea noului cadru juridic.

În primul rând, legea stabilește data intrării în vigoare la 1 iunie 2027, cu excepția unor dispoziții care vor intra în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la UE, în special cele referitoare la regimul de pașaportizare europeană, schimbul de informații în punctul unic de acces european și aplicarea unor mecanisme specifice pieței interne a UE.

De asemenea, sunt prevăzute mecanisme tranzitorii detaliate pentru participanții la piață (art.233):

(i) licențele societăților de investiții de categoria B sau C, eliberate anterior în temeiul Legii nr.171/2012 pentru desfășurarea de activități de administrare a activelor în bază de contract, își păstrează valabilitatea până la 1 iunie 2028 sau până la obținerea noilor autorizații în temeiul prezentei legi, dacă aceasta survine mai devreme;

(ii) entitățile existente vor depune cererile de reautorizare și își vor adapta actele constitutive, regulamentele, regulile, politicile și alte documente interne până la 31 decembrie 2027, fără perceperea de taxe pentru reautorizare;

(iii) neconformarea până la 31 decembrie 2027 atrage suspendarea dreptului de a presta servicii și a desfășura activitatea reglementată începând cu 1 ianuarie 2028;

(iv) trimerile la „organismul de plasament colectiv alternativ”, „societatea de administrare fiduciară a investițiilor” și „societatea de administrare a investițiilor” din actele normative în vigoare se vor citi ca trimiteri la termenii corespunzători definiți în prezenta lege (FIA, SAI a OPCVM, respectiv AFIA);

(v) OPCVM-urile vor înlocui prospectele simplificate întocmite potrivit Legii nr.171/2012 cu informațiile-cheie destinate investitorilor, prevăzute la art.88, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi;

(vi) actele normative adoptate în temeiul Legii nr.171/2012 rămân aplicabile în măsura în care nu contravin prezentei legi, până la abrogarea sau înlocuirea lor expresă.

Suplimentar, este de precizat că la elaborarea proiectului dat de Lege s-a ținut cont de eforturile paralele de armonizare a legislației naționale la normele acquis-ului UE în partea ce ține de activitatea în domeniul bancar și în cel al serviciilor de investiții. Respectiv, proiectul de Lege înaintat ține cont de terminologia utilizată în:

- proiectul de Lege privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții, nr unic 28/MF/CNPF/2026, proiect ce a fost votat în I Lectură în ședința Parlamentului din 11.06.2026;

- proiectul de Lege privind piețele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, nr unic 394/MF/CNPF/2026, proiect aprobat în ședința Guvernului din 22.07.2026.

- proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (aspecte aferente activității băncilor), nr. unic 547/MF/BNM/2026, ce la moment este în proces de avizare și consultare publică și care substituie noțiunea de „bancă” cu noțiunea de „instituție de credit”, precum și definește noțiunea de „instituție financiară”;

- proiect de Lege privind securitizarea (număr unic 649/MF/CNPF/2026), la moment în proces de ajustare și definitivare ca urmare a avizării și consultării publice.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul elaborării proiectului de lege au fost analizate mai multe opțiuni de reglementare, inclusiv posibilitatea modificării Legii nr.171/2012 privind piața de capital și a Legii nr.2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative și a integrării normelor reglementate prin prezentul proiect în cadrul actelor existente. Această opțiune a fost analizată

în contextul principiilor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr.100/2017 privind actele normative, precum și în lumina modelelor de transpunere utilizate în statele membre ale UE și în statele candidate (în special România – Ordonanța de urgență a Guvernului nr.32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor și Legea nr.74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative; Muntenegru - Legea privind organismele de plasament colectiv din 2025).

În urma acestei analize s-a constatat că modificarea extensivă a Legii nr.171/2012 (Capitolul V) și a Legii nr.2/2020 nu ar constitui o soluție adecvată, întrucât transpunerea Directivelor 2009/65/CE, 2011/61/UE și (UE) 2024/927 ar necesita rescrierea unei părți semnificative a structurii și conținutului celor două legi existente, precum și introducerea unui număr substanțial de instituții juridice noi. O astfel de abordare ar fi generat un cadru normativ fragmentat, dificil de aplicat și de interpretat în mod unitar.

Totodată, adoptarea unei legi noi, dedicate fondurilor de investiții, permite structurarea coerentă a cadrului normativ în conformitate cu arhitectura legislației europene relevante, în care cele două piloane principale - UCITS și AIFMD - sunt reglementate sub un cadru comun aplicabil societăților de administrare a investițiilor și depozitarilor, dar cu reguli diferențiate pentru OPCVM și FIA. În același timp, această abordare reduce riscul interpretărilor divergente și creează premisele pentru elaborarea ulterioară, într-un mod sistematic, a actelor normative secundare necesare aplicării legislației, inclusiv a celor ce transpun regulamentele europene direct aplicabile (ELTIF, EuVECA, EuSEF, MMF).

De asemenea, a fost analizată opțiunea unei intrări în vigoare imediate a noilor reglementări, concomitent cu adoptarea legii. Această opțiune nu a fost reținută, întrucât cadrul juridic instituit de proiectul de lege presupune adaptarea semnificativă a infrastructurii pieței, a sistemelor informatice ale CNPF și ale participanților la piață, a procedurilor interne ale societăților de administrare și ale depozitarilor, precum și elaborarea unui volum considerabil de acte normative de către CNPF (în special pentru transpunerea regulamentelor europene aplicabile ELTIF, EuVECA, EuSEF, MMF, precum și a actelor delegate în materie de UCITS și AIFMD). O intrare în vigoare imediată ar fi generat riscuri semnificative pentru funcționarea ordonată a sectorului fondurilor de investiții și ar fi afectat capacitatea participanților de a se conforma noilor cerințe.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de lege nu presupune crearea unor structuri instituționale noi, impactul instituțional constând în optimizarea și consolidarea mecanismelor existente în cadrul Comisiei Naționale a Pieței Financiare de reglementare, supraveghere și control a sectorului fondurilor de investiții.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.

Însă pentru CNPF aceasta presupune necesitatea dezvoltării de sisteme informatice întru asigurarea supravegherii participanților la sectorul fondurilor de investiții (în special în ceea ce privește raportările periodice ale SAI privind expunerile, lichiditatea și efectul de levier al fondurilor administrate), precum și întru asigurarea transmiterii automatizate a datelor/informațiilor către ESMA și în punctul unic de acces european (ESAP), după aderarea Republicii Moldova la UE.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectele de acte normative în domeniul financiar (bancar și nebancar) nu sunt supuse cerințelor de evaluare a impactului asupra activității de întreprinzător (art.1 și art.13 din Legea nr.235/2006, cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător).

În același timp, perspectiva posibilității de a presta servicii pe piețele UE, în baza regimului de pașaportizare aplicabil SAI a OPCVM și AFIA, creează oportunități suplimentare pentru dezvoltarea sectorului fondurilor de investiții din Republica Moldova și

pentru integrarea acestuia în piața financiară europeană. În particular, proiectul deschide perspectiva ca SAI autohtone să poată distribui titluri de participare ale OPCVM-urilor administrate în alte state membre ale UE și ca AFIA să poată administra și distribui FIA pe baza pașaportului european.

Totodată, alinierea cadrului juridic național la standardele UE contribuie la creșterea atractivității pieței autohtone a fondurilor de investiții pentru investitorii instituționali și transfrontalieri, la consolidarea protecției deținătorilor de titluri de participare și la crearea unor condiții mai previzibile pentru desfășurarea activităților sectorului.

4.4. Impactul social

Consolidarea cadrului juridic privind activitatea organismelor de plasament colectiv și a societăților de administrare poate genera efecte sociale pozitive indirecte, prin creșterea transparenței față de investitori, consolidarea mecanismelor de protecție a investitorilor de retail și sporirea încrederii în sectorul fondurilor de investiții.

Totodată, reglementările propuse sunt orientate spre protejarea intereselor investitorilor, în special a investitorilor de retail, prin instituirea unor cerințe detaliate privind informarea pre-contractuală (prin documentul cu informații-cheie destinate investitorilor), publicarea prospectului OPCVM, obligațiile de raportare periodică, regulile privind administrarea conflictelor de interese și politica de remunerare a SAI. Aceste mecanisme contribuie la reducerea riscurilor asociate investițiilor în fonduri de investiții și la consolidarea nivelului de protecție a persoanelor care participă la astfel de activități.

Un rol important îl au, de asemenea, cerințele privind tratamentul echitabil al deținătorilor de titluri de participare, în special în cadrul operațiunilor de fuziune și de transformare a OPCVM-urilor (inclusiv în structurile master-feeder), precum și cerințele privind răspunderea depozitarului pentru pierderea instrumentelor financiare aflate în custodie, regim care nu poate fi exclus sau limitat prin acord. Instituirea acestor principii contribuie la asigurarea unor condiții echitabile de participare a investitorilor și la prevenirea practicilor abuzive.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege implică prelucrarea unor date cu caracter personal în contextul desfășurării activității organismelor de plasament colectiv, al activității societăților de administrare a investițiilor, al supravegherii sectorului și al raportării către autoritățile competente. Prelucrarea datelor se realizează în principal în scopul subscrierii și răscumpărării titlurilor de participare, executării obligațiilor SAI față de deținătorii de titluri de participare, respectării obligațiilor de raportare și transparență și exercitării atribuțiilor de supraveghere și control ale autorităților competente.

Datele cu caracter personal vizate pot include, după caz, date de identificare ale deținătorilor de titluri de participare și ale reprezentanților acestora (nume, prenume, date de contact, identificatori ai conturilor), date privind subscrierea și răscumpărarea titlurilor de participare, date privind beneficiarii efectivi, date privind identitatea acționarilor calificați, a membrilor organelor de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie în cadrul SAI și al depozitarilor, precum și date referitoare la persoanele cărora le sunt delegate funcții ale SAI.

Prelucrarea acestor date este realizată de către SAI, depozitari, intermediari, precum și de către autoritățile competente, în special CNPF, în exercitarea atribuțiilor de supraveghere și control. Datele pot fi transmise, în condițiile legii, către alte autorități competente (în special BNM, în ceea ce privește depozitarii care sunt instituții de credit) sau către entități implicate în infrastructura pieței financiare, inclusiv în contextul cooperării internaționale în materie de supraveghere financiară a sectorului fondurilor de investiții.

Proiectul de lege instituie garanții pentru prevenirea abuzurilor și a accesului neautorizat la datele cu caracter personal, inclusiv obligația entităților vizate de a implementa sisteme și mecanisme de securitate a informațiilor, de a asigura confidențialitatea datelor și de a institui proceduri interne de control și gestionare a accesului la informații. De asemenea, sunt prevăzute cerințe privind păstrarea securității, integrității și confidențialității informațiilor

și implementarea unor mecanisme adecvate de protecție a datelor și a sistemelor informatice.

Datele cu caracter personal prelucrate în temeiul prezentei legi sunt păstrate pentru perioade limitate, stabilite în funcție de natura obligațiilor legale aplicabile. De exemplu, înregistrările privind operațiunile cu titlurile de participare și comunicațiile relevante între SAI, depozitar și deținătorii de titluri de participare se păstrează pentru o perioadă de până la 5 ani, în vederea asigurării posibilității de verificare de către autoritățile competente și pentru exercitarea atribuțiilor de supraveghere.

Principalele riscuri potențiale pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate pot fi legate de accesul neautorizat la informații financiare sensibile, divulgarea neautorizată a datelor sau utilizarea necorespunzătoare a acestora. Aceste riscuri sunt limitate prin aplicarea cadrului general privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv prin referirea la obligativitatea respectării prevederilor Legii nr.195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și prin implementarea măsurilor organizatorice și tehnice adecvate de securitate a datelor de către entitățile care prelucrează astfel de date.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Conform art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de lege transpune:

- Directiva 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (reformare);
- Directiva 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind administratorii fondurilor de investiții alternative;
- Regulamentul delegat (UE) nr.694/2014 al Comisiei din 17 decembrie 2013 de completare a Directivei 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care stabilesc tipurile de administratori ai fondurilor de investiții alternative;
- parțial Directiva 2010/43/UE a Comisiei din 1 iulie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele organizatorice, conflictele de interese, regulile de conduită, administrarea riscului și conținutul acordului dintre depozitar și societatea de administrare; și
- parțial Directiva 2010/44/UE a Comisiei din 1 iulie 2010 de punere în aplicare a Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește anumite dispoziții referitoare la fuziunile fondurilor, structurile de tip master-feeder și procedura de notificare.

Actele UE enumerate mai sus nu au fost transpuse anterior, în mod sistematic și complet, în cadrul normativ național. Capitolul VI al Legii nr.171/2012 privind piața de capital și Legea nr.2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative cuprind elemente parțiale care urmează a fi abrogate odată cu intrarea în vigoare a prezentei legi.

În conformitate cu art.31 alin.(4) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, precum și cu prevederile Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, au fost elaborate Tabelele de concordanță pentru actele UE transpuse.

Proiectul de lege conține și anumite prevederi care nu sunt prevăzute în mod expres în actele juridice ale UE. Aceste reglementări sunt necesare pentru asigurarea aplicării efective a cadrului juridic european în contextul sistemului juridic și instituțional național. În mod particular, aceste elemente se regăsesc în special în Capitolul IV din Titlul IV (reorganizarea, fuziunea și dizolvarea OPC) și în Titlul V (măsurile de supraveghere, sancțiuni, cooperare și alte cerințe).

În ceea ce privește Capitolul IV din Titlul IV, regulile detaliate privind reorganizarea SAI, modul de transmitere a OPC în cazul dizolvării SAI și procedura de lichidare a OPC sunt necesare pentru asigurarea continuității administrării fondurilor și a protecției deținătorilor de titluri de participare în situațiile în care SAI se află în dificultate. Reglementări similare se regăsesc în legislația altor state membre.

În ceea ce privește Titlul V, prevederile care nu se regăsesc în mod expres în actele juridice ale UE vizează în principal regulile procedurii administrative de constatare și sancționare a încălcărilor.

Alte prevederi cu specific național și justificarea necesității lor sunt prevăzute în tabelele de concordanță elaborate pentru fiecare act UE transpus.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Punerea în aplicare a proiectului de lege implică elaborarea și adoptarea, de către CNPF, a actelor normative necesare pentru implementarea completă a cadrului juridic european relevant, inclusiv a actelor delegate și a actelor de punere în aplicare adoptate în temeiul actelor juridice ale UE transpuse prin proiectul de Lege, în concordanță cu Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029.

În contextul alinierii cadrului normativ național la legislația UE, implementarea prevederilor Proiectului de Lege va presupune, de asemenea:

- dezvoltarea mecanismelor de cooperare și schimb de informații cu autoritățile competente din statele membre și cu autoritățile europene de supraveghere, inclusiv ESMA, în special în vederea pregătirii integrării în mecanismele europene de supraveghere a sectorului fondurilor de investiții după aderarea Republicii Moldova la UE;
- dezvoltarea capacităților instituționale necesare pentru aplicarea mecanismelor de raportare, transparență și supraveghere, inclusiv în ceea ce privește efectul de levier, expunerile relevante pentru riscul sistemic și instrumentele de administrare a lichidității;
- încheierea acordului de colaborare prevăzut la art.3 alin.(2) între CNPF și BNM, în vederea coordonării supravegherii depozitelor activelor OPC care sunt instituții de credit.

Acest fapt va asigura compatibilitatea deplină a cadrului național cu standardele și practicile internaționale.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de Lege a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor și portalul particip.gov.md. și poate fi accesat la următoarele link-uri:

<https://www.mf.gov.md/ro/content/proiect-de-lege-privind-fondurile-de-investi%C8%9Bii>

<https://particip.gov.md/index.php/ro/document/stages/proiect-de-lege-privind-securitizarea/16738>

Totodată, în conformitate cu art. 32 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de Lege privind fondurile de investiții va fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate și va fi supus consultărilor publice, iar în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul însoțit de materialele aferente vor fi plasate pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor și portalul particip.gov.md.

7. Concluziile expertizelor

Potrivit art. 34 alin.(1), art. 35-37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative,

proiectul de Lege privind fondurile de investiții urmează a fi remis Centrului de Armonizare a Legislației, Centrului Național Anticorupție și Ministerului Justiției pentru a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE, expertizei anticorupție și, respectiv, expertizei juridice.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea prevederilor proiectului de lege va necesita modificarea și corelarea unor acte normative conexe, în vederea asigurării coerenței cadrului legislativ aplicabil sectorului fondurilor de investiții, inclusiv:

- Legea nr.171/2012 privind piața de capital (în ceea ce privește abrogarea articolelor 89-117 referitoare la organismele de plasament colectiv);
- Legea nr.2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative (abrogare integrală);
- alte acte normative la care fac trimitere prevederile prezentei legi (în special Legea nr.198/2020 privind fondurile de pensii facultative, Legea nr.80/2025 privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor, Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, Legea nr.250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar).

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

În vederea aplicării prevederilor proiectului de Lege, CNPF va adopta, modifica sau revizui actele normative subordonate necesare, prin care vor fi stabilite cerințele tehnice și procedurale privind:

- cerințele organizatorice, prudențiale și de raportare aplicabile SAI;
- cerințele aplicabile depozitarilor activelor OPC;
- cerințe aplicabile efectului de levier;
- regimul aplicabil unor categorii speciale de OPC, în special al fondurilor europene de investiții pe termen lung (ELTIF), al fondurilor europene cu capital de risc (EuVECA), al fondurilor europene de antreprenariat social (EuSEF) și al fondurilor pe piața monetară (MMF);
- regimul instrumentelor de administrare a lichidității și al politicii de remunerare a SAI;
- procedurile de notificare pentru distribuirea transfrontalieră a titlurilor de participare;
- regimul tranzitoriu aplicabil prestării transfrontaliere de servicii de către OPCVM, FIA, SAFIA și SAI a OPCVM autorizate în statele membre, înainte de intrarea în vigoare a Tratatului de aderare.

În context, proiectul de Lege va intra în vigoare la 1 iunie 2027, în conformitate cu art.232 alin.(1), termen stabilit pentru a permite autorităților competente și participanților la sector să pregătească implementarea noului cadru juridic. Anumite prevederi (în special cele referitoare la regimul de pașaportizare și la punctul unic de acces european – ESAP) vor intra în vigoare la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la UE, în conformitate cu art.232 alin.(4) și (6).

Totodată, până la intrarea în vigoare a Legii, în conformitate cu art.232 alin.(3) din proiectul de Lege, CNPF își va revizui actele sale normative pentru aducere în concordanță cu noile prevederi și va elabora și aproba cadrul normativ secundar pentru punere în aplicare a acestora.

Ministră

Victoria BELOUS